

רבה אמר: רבות, דברים רכים ונוחין שקל לאדם לשמען — שמען משה מעומד, וקשות — שמען מיושב.

שנינו במשנתנו: קראה אחד קראה שנים יצאו וכו'.

כא-ב תנא: מה שאין כן בתורה, שאין קוראה — אלא אחד לברו¹⁶.

תנו רבנן: בתורה — אחד קורא, ואחד מתרגם. ובלבד שלא יהא אחד קורא ושנים מתרגמין, משום דתרי קלי — לא משתמע.

ובנביא — אחד קורא, ואפילו שנים מתרגמין. ובלבד שלא יהו שנים קורין, ושנים מתרגמין.

וטעמא, משום שהתרגום אינו אלא כדי להשמיע לנשים ולעמי הארץ שאינם מבינים הקריאה. ולהכי, בתרגום של תורה, צריכין שישמעו היטב, כדי שיהו מבינין את

המצוות, ולהכי לא יתרגמו שנים. אבל בתרגום של נביאים — לא קפדינן כולי האי.

ובהלל ובמגילה — אפילו עשרה קורין, ועשרה מתרגמין¹⁷.

מאי טעמא?

כיון דחביבה, יהבי השומעין דעתייהו — ושמעי אפילו משנים¹⁸.

שנינו במשנתנו: מקום שנהגו לברך — יברך וכו'.

אמר אביי: לא שנו דבמקום שנהגו שלא לברך — לא יברך, אלא לאחריה. אבל לפניו — מצוה לברך.

דאמר רב יהודה אמר שמואל: כל המצות כולן — מברך עליהן עובר¹⁹ [קודם] לעשייתן.

16. כתבו תוס' והראשונים, דמה שנוהגין עתה שהש"ץ קורא עם העולה לתורה, תקון רבנן הכי, כדי שלא לבייש את מי שאינו יודע. ועיי' ברא"ש ובב"י [סי' קמ"א].

17. רש"י לא גרס "מתרגמין", דהא אין תרגום בכתובים. ותוס' כתבו דבחנם מחקו, דודאי יש תרגום לכתובים, אלא שלא עשאו יהונתן, אלא בימי התנאים נעשה.

והרש"ש הקשה על דברי רש"י, אטו משום שלא נתחבר תרגום עליהם — אין יכולין להתרגם?! ועיי"ש מה שכתב. ובמסקנה כתב, דנראה דכוונת רש"י, דבציבור מתרגמין דווקא תרגום אונקלוס ויונתן בן עוזיאל, וכמש"כ הרא"ש [בסי' ו']. וכתב, דלפי זה סרה קושית התוס' על רש"י.

18. כתבו הר"ן והרשב"א, דמהאי טעמא, קורין יחד אף לכתחילה. אבל המאירי כתב, דמדתנן "יצא", משמע דדווקא בדיעבד. ובתוס' בסוטה [ל"ט ע"ב, ד"ה עד שיכלה] כתבו, דברכת כהנים אומרים כמה כהנים יחד, אידי דחביבה, כי האי דאמרינן הכא גבי מגילה. עיי"ש.

19. כתב הריטב"א, דהאי דנקט לישנא ד"עובר" ולא נקט "קודם", אשמועינן שלא ישהה בין הברכה למצוה, אלא שיעבור מזו לזו לאלתר. והביא בשם הירושלמי, דאם שהה כדי כל הברכה — חוזר ומברך לפניו.

ובמס' פסחים [ז' ע"ב] כתב הריטב"א בשם הרי"ט, דהאי דאמרינן דמברך עובר לעשייתן, היינו לאפוקי שלא יברך לאחר עשיית המצוה. אבל בשעת קיום המצוה — שפיר מברך.